

ראש חדש הלל ON RECITING

What is the basis for the practice of reciting הלל on ראש חדש? It is clear from the following source that initially הלל was not recited on ראש חדש:

תלמוד בבלי מסכת ערכין דף י' עמ' א'—שנים עשר יום בשנה מכה בחליל וכו'. מאי שנא הני? הואיל ויחיד נומר בהן את ההלל, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוידק, שמונה עשר ימים שהיחיד נומר בהן את ההלל: שמונה ימי החג, ושמונה ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב של עצרת; ובגולה עשרים ואחד: תשעה ימי החג, ושמונה ימי חנוכה, ושני ימים טובים של פסח, ושני ימים טובים של עצרת. מאי שנא בהג דאמרי' כל יומא, ומאי שנא בפסח דלא אמרינן—דף י' עמוד ב—כל יומא? דהג חלוקין בקרבנותיהן, דפסח אין חלוקין בקרבנותיהן. שבת דחלוקה בקרבנותיה לימא! לא איקרי מועד. ראש חודש דאיקרי מועד לימא! לא איקדיש בעשיית מלאכה, דכתביב: (ישעיהו ל') השיר יהיה לכם כליל התקדש חג, לילה המקודש לחג טעון שירה, ושאינן מקודש לחג אין טעון שירה. ראש השנה ויום הכיפורים דאיקרו מועד ואיקדוש בעשיית מלאכה לימא! משום דר' אבהו, דאמר רבי אבהו, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבש"ע, מפני מה אין ישראל אומרים שירה לפניך בר"ה וביום הכיפורים? אמר להן: אפשר, מלך יושב על כסא הדין וספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו וישראל אומרים שירה לפני? והא חנוכה דלא הכי ולא הכי וקאמר! משום ניסא. פורים דאיכא ניסא לימא! אמר רבי יצחק: לפי שאין אומרים שירה על נס שבחוצה לארץ. מתקיף לה רב נחמן בר יצחק: והרי יציאת מצרים דנס שבחוצה לארץ הוא, ואמרינן הלל! כדתניא: עד שלא נכנסו ישראל לארץ—הוכשרו כל הארצות לומר שירה, משנכנסו לארץ—לא הוכשרו כל ארצות לומר שירה. רב נחמן אמר: קרייתה זו היא הלילא. רבא אמר: בשלמא התם, הללו עבדי ה'—ולא עבדי פרעה, הכא הללו עבדי ה'—ולא עבדי אחשוורוש? אכתי עבדי אחשוורוש אנן. ולר"ג דאמר: קרייתה זו היא הלילא, התניא: משנכנסו לארץ—לא הוכשרו כל ארצות לומר שירה! כיון שגלו חזרו להיתירן הראשון.

Translation: ON TWELVE DAYS IN THE YEAR THE FLUTE WAS PLAYED etc. Why just on these days? Because an individual completes the Hallel on those days. For Rabbi Johanan said in the name of Rabbi Simeon son of Jehozadak: There are eighteen days on which an individual completes the Hallel: the eight days of Succos, the eight days of Hanukkah, the first Festival day of Pesach and on Shavuos. In the Diaspora one praying individually completes the Hallel on twenty-one days: the nine days of Succos, the eight days of Hanukkah, the first two Festival days of Pesach, and the two days of Shavuos. Why do we complete Hallel on all the days of Succos, but not on all the days of Pesach? Each of days of Succos are distinguished from the others in respect to the sacrifices that are brought on each day, whereas on the days of Pesach, the same sacrifices are brought each day. Let Hallel be read on Shabbos which is a day distinguished by its sacrifices? Shabbos is not called a festival. But then let Hallel be recited on Rosh Chodesh which is called a festival? The days on which we celebrate the new month are not sanctified by the prohibition against performing labor, as it is written: You shall have a song on the night when a feast is hallowed, i.e., only the

night sanctified by a festival requires a song, but the night which is not sanctified by a festival does not require a song. Then let Hallel be said on Rosh Hashonah and on Yom Kippur, both of which are called Festivals and are sanctified by the prohibition against labor? That is not possible because of what Rabbi Abbahu taught: The ministering angels said before the Holy One, Blessed Be He: Why do the Jewish People not sing a song before you on Rosh Hashonah and on Yom Kippur? G-d answered them: Would it be correct to have the King sit on the throne of Judgment, with the books of those destined to live and destined to die before Him, while the Jewish People are singing a song before Me? But what about Hanukkah, which is neither a holiday nor is there a prohibition against labor and yet, Hallel is said? That is due to the miracle. Then let it be said on Purim, on which, too, a miracle occurred? Said Rabbi Isaac: It is not said on Purim because Hallel is not said for a miracle that occurred outside the Holy Land. To this Rabbi Nahman son of Isaac demurred: But there is the exodus from Egypt, which constituted a miracle that happened outside the Land, and yet we say Hallel? That is due to what we learned: Before Israel entered the Holy Land, all the lands were considered fit for song to be said if a miracle had occurred in their boundaries; once the Jewish People entered the Holy Land, no other countries were considered fit for song to be said. Rabbi Nahman, however, answered: The reading of the Megilah serves as Purim's Hallel. Raba said: the following words of Hallel are appropriate to say in commemoration of the exodus from Egypt: Praise you servants of the Lord, since you were no longer servants of Pharaoh; but is it appropriate to say that we are 'servants of the Lord', while we were still servants of Ahasuerus. Surely they were still servants of Ahasuerus! But according to Rabbi Nahman who says the reading of the Megilah serves as Hallel on Purim, was it not taught that after Israel had entered the Land, no other land was considered fit to sing Hallel? He responded: After Israel was exiled it was once again fit to recite Hallel because of miracles that took place in other countries other than Israel.

The תלמוד ירושלמי adds the first night of פסח as one of the times during the year when we are to recite הלל.

תלמוד ירושלמי מסכת סוכה פרק ד' דף נד' טור ג' ה"ה-הלכה ה'— תני שמונה עשר יום ולילה אחד קורין בהן את ההלל בכל שנה; שמונת ימי החג ושמונת ימי החנוכה ויום טוב של עזרת יום טוב הראשון של פסח ולילו.

Translation: We learned: On eighteen days and on one night we read Hallel each year: the eight days of Succos, the eight days of Hanukkah, the one day of Shavuot, the first day of Pesach and on the night before.

That rule is memorialized in מסכת סופרים:

... מסכתות קטנות מסכת סופרים פרק כ'—הלכה ז'—וגומרין את ההלל כל שמונת ימי חנוכה... דתניא ר' שמעון בן יהוודק אומר, ימים שמונה עשר ולילה אחד, יחיד גומר בהן את ההלל, ואילו הן, שמונת ימי חנוכה, ושמונת ימי החג, ויום טוב של עזרת, ויום טוב הראשון של פסח ולילו, ובגולה אחד ועשרים יום ושני לילות. ומצוה הן המובחר לקרות את ההלל בשני לילות של גליות, ולברך עליהן, ולאומרן בנעימה, לקיים מה שנאמר ונרוממה שמו יחדיו, וכשהוא קורא אותן בביתו אינו צריך לברך, שכבר בירך ברבים.

Translation: We recite Hallel all eight days of Hanukkah... as we learned: Rabbi Shimon son of Yibotzadak said: eighteen days and one night an individual recites Hallel and these are the days: the eight days of Hanukkah, the eight days of Succos, the one day of Shavuot, the first day of Pesach and the night

להבין את התפלה

before. In the Diaspora, they recite Hallel on twenty-one days and two nights. It is also a commendable Mitzvah to recite Hallel on the nights before the first two days of Pesach and to recite a Bracha before reciting it, to say the words pleasantly, to fulfill that which was written: let us elevate G-d's name together. Then when a person recites Hallel at home as part of the Seder, he does not need to recite a Bracha before Hallel because he has already recited a Bracha before Hallel in a minyan.

One of the earliest references to the practice of reciting הלל on ראש חודש is the following:

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כח' עמ' ב'—וליתני נמי באחד בניסן לא היה בו מעמד מפני שיש בו הלל וקרבן מוסף וקרבן עצים! אמר רבא: זאת אומרת הלילא דברישי ירחא לאו דאורייתא. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוודק: שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את הלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב של עצרת. ובגולה עשרים ואחד יום, ואלו הן: תשעת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ושני ימים הראשונים של פסח, ושני ימים טובים של עצרת. רב איקלע לבבל, חזינהו דקא קרו הלילא ברישי ירחא. סבר לאפסוקינהו. כיון דחזא דקא מדלגי דלוגי, אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בידיהם. תנא: יחיד לא יתחיל, ואם התחיל – גומר.

Translation: Let the Mishna also provide that there was no Ma'amad on the first of Nissan, because Hallel was recited, and because a Mussaf offering and wood-offering were brought? Raba replied: This proves that the recital of Hallel on Rosh Chodesh is not a Biblical obligation. For Rabbi Johanan said in the name of Rabbi Shimon son of Jehozadak: On eighteen days in the year the individual worshipper completes the Hallel and they are: the eight days of Succos, the eight days of Hanukkah, the first day of Pesach and Shavuos. In the Diaspora, Hallel is completed on twenty-one days. They are: the nine days of Succos, the eight days of Hanukkah, the first two days of Pesach and the two days of Shavuos. Rab once visited Babylonia and noticed that they were reciting Hallel on the day they celebrated Rosh Chodesh. His first thought was to stop them but when he saw that they omitted parts of Hallel he remarked: it is clearly evident that they are following an old ancestral custom. A Tanna taught: An individual should not deliberately begin to recite the Hallel on Rosh Chodesh but once he begins he should complete it.

Many cite the statement concerning רב's surprise that in the city of בבל, they recited a shortened form of הלל on ראש חודש, as evidence that in ארץ ישראל, where רב had previously lived, the custom was followed not to recite any form of הלל on ראש חודש. That is confirmed by the excerpt above from מסכת סופרים which does not provide for the recital of הלל on ראש חודש. Many further believe that even in the era of רב, a first generation אמורא, the custom to recite הלל on ראש חודש was accepted in only a few areas within Babylonia and that it was not until the era of רבא, a third generation אמורא, that the custom was accepted throughout Babylonia.

What was the basis of the difference in practice between the Jews of Babylonia and the Jews of ארץ ישראל concerning the practice of reciting הלל on ראש חודש?

ספר כפתור ופרח' פרק יד-קריאת הלל בחגים ובר"ח-סוף מסכת תענית (כח, ב): רב איקלע לבבל חזנהו דקא קרו הלל בראש חודש, סבר לאפסוקינהו, שמעינהו דקא מדלגי ואזלי, אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בידיהם הוא. משמע מיהא דבני ארץ ישראל לא היו קורין הלל בראש חדש, מפני שהיו מקדשין על פי הראיה ודי להם בזה, אבל בני בבל קורין, לפי שלא היו להם הכר אחר. ולפיכך כשבא לבבל סבר לאפסוקינהו, וכיון דחזא דמדלגי אמר שמע מינה קריאת הלל מנהג אבותיהם בידיהם הוא.

Translation: We learned at the end of Masechet Ta'Anis: Rav once visited Babylonia and noticed that they recited the Hallel on the day they celebrated the new month. His first thought was to stop them but when he saw that they omitted parts of Hallel he remarked: it is clearly evident that it is an old ancestral custom with them. We can conclude from this excerpt that it was not the practice in Eretz Yisroel at that time to recite Hallel on Rosh Chodesh because they were still setting the first day of the month by means of eye witnesses and that was enough for them. But those living in Babylonia would recite Hallel because they wanted to perform an act that distinguished the day. That is why when Rav came to the City of Babylonia, his first thought was to stop them from reciting Hallel on Rosh Chodesh but once he saw that they skipped two paragraphs of Hallel he concluded that their practice of reciting Hallel was a long standing custom.

How should we explain the statement by the **כפתור ופרח** that in **ארץ ישראל** it was not necessary to recite **הלל** on **ראש חודש** because they were still setting the first day of the month by eye witness testimony? It is likely that the **כפתור ופרח** was viewing the prayer that the court would recite after setting the first date of the month as a form of **הלל**:

מסכת סופרים פרק יט', הלכה יט'-בראש חודש ישבו החבורות של זקנים ושל בלוטין ושל תלמידים מן המנחה ולמעלה עד שישקע החמה וצריך בברכת היין לומר בא"י אמ"ה בפה"ג בא"י אמ"ה אשר גידל חורשי הורם ולמדם זמנים חדשים טובים ירח כליל לבנה מינה נבונים סודרי עתים פילס צורינו קיצי רגעים שבם מתקן אותם חדשים ומועדים דכתיב (תהלים קד) עשה ירח למועדים שמש ידע מבואו (ישעיה סו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וחיותם בא"י מקדש ישראל וראשי חדשים וגו' הודו לה' כי טוב ביום הזה בירושלם ששים ושמחים כולנו אליהו הנביא במהרה יבוא אלינו המלך המשיח יצמיה בימינו את הימים בשנים בבנין בית המקדש ירבו שמחות ויענו העם ויאמרו אמן ירבו בשורות טובות בישראל ירבו ימים טובים בישראל ירבו תלמידי תורה בישראל מקודש החודש מקודש בראש חודש מקודש בזמנו מקודש בעיבורו מקודש בתורה מקודש בהלכה מקודש בעליונים מקודש בתחתונים מקודש בארץ ישראל מקודש בציון מקודש בירושלים מקודש בכל מקומות ישראל מקודש בפי רבותינו מקודש בבית הוועד הודו לה' כי טוב ואומר וכלכם ברוכים ועל כל ברכה וברכה אומר הודו לה' כי טוב.

Translation: On Rosh Chodesh, from Mincha time until sunset, groups of elders and important people would sit together with the students. Once they set the date of the new month, they recited the following Brachos over

1. Rabbi Ishtori (Yitchak ben Moshe) Ha-Parchi was born in Provence ca. 1280 and died ca. 1355. He studied in Provençal yeshivot, learning medicine and other sciences as well. (Bar Ilan Digital Library)

להבין את התפלה

a cup of wine: Borei Prei Ha'Gafen; Baruch Ata . . . who developed a circle of scholars, showed them and taught them the times of the month, created a set orbit for the moon, shaped the moon in the form of a circle, appointed wise ones to know how to set the calendar, who can establish to the minute the end of one month and the beginning of the next and through them establish months and holidays, as it is written: the moon was created so that the dates of the holidays could be set, the sun knew its path, and the verse: Just as each day that I create brings a fresh sky and a refreshed land, declares G-d, so too your children and your name will remain forever. Baruch Ata Hashem Mikadesh Yisroel V'Roshei Chadashim. And he says: Acknowledge G-d because He is good. Like this day in Jerusalem, all of us joyous and happy in this place. May Eliyahu Ha'Navi come soon to us. May the King Moshiach sprout in our time, who will hasten the building of the Beis Hamikdash so that years will feel like days May joyous occasions increase. Those congregated answered: Amen. May good tidings increase among the Jewish People. May there be more joyous holidays for the Jewish People. May students of Torah multiply among the Jewish People. The new month is sanctified. It is sanctified on Rosh Chodesh. It has been sanctified at its right time. It has been sanctified by adding a day to the previous month. It is sanctified pursuant to the instructions found in the Torah. It is sanctified in accordance with Halacha. It is sanctified among the residents on earth and among the residents of the heavens. It is sanctified in Eretz Yisroel. It is sanctified in Tziyon. It is sanctified in Yerushalayim. It is sanctified wherever Jews live. It is sanctified among our Rabbis. It is sanctified in the court; Hodu Lashem Ki Tov Ki L'Olam Chasdo. May all of you be blessed. And in response to each blessing and words of praise those congregated would say: Hodu Lashem Ki Tov.

The key to finding that the above prayer was a form of הלל lies in the recital of the words: הודו לה' כי טוב. That phrase plays a prominent role in הלל הגדול and הלל המצרי².

Professor David Henshke on page 280 of his book: שמחת הרגל בתלמודם של תנאים, Festival Joy In Tannaitic Discourse, cited in last week's newsletter suggests a possible reason why the Jews of Babylonia adopted the custom of reciting הלל:

מעשה אפשר כי צמיחתו של המנהג הבבלי לומר מעין הלל בראשי חודשים, יסודה בתפיסה זו על שורשו של ההלל: כל זמן שראו בהלל ליווי ומענה לחגיגות הציבור במקדש, ודאי לא היה לה מקום בראשי חודשים, שעלייה לרגל אינה נוהגת בהם. אך משהחל ההלל להיתפס – בעקבות משנה אחרונה³ – כביטוי לכבוד היום וחגיגותיו, ונתלה בבבלי בקרבנות המוסף המציינים חגיגות זו, נוצר לו מקום מסוים אף בראש חודש. כי אף שאין בראש חודש איסור מלאכה גמור, הרי ייחודה לו תורה מוסף לעצמו ונאסרו בו הספד ותענית. אין כאן איפוא יום חול, וראש חודש אף הוא קרוי מועד; התפיסה המאוחרת ביסוד ההלל הביאה איפוא

2. It is worth noting that the responsive reciting of the phrase: הודו לה' כי טוב also plays a role in the naming of a baby boy at ברית מילה.

3. משנה מסכת סוכה פרק ד', משנה ח' – ההלל והשמחה שמונה ביצר, מלמד שחייב אדם בהלל ובשמחה ובכבוד יום טוב האחרון של הג, כשאר כל ימות החג.

Translation: Reciting Hallel and engaging in activities that promote joy take place for eight days. How? This teaches that one is required to recite Hallel, engage in activities that promote joy and in honoring the holiday of Shemini Atzeres like one is required to do on the seven days of Succos. Professor Henske argues that the explanation for reciting Hallel on Shemini Atzeres, כבוד יום טוב, was introduced after the destruction of the בית המקדש and provided a second reason to recite הלל on יום טוב in addition to the original reason: i.e. as part of the requirement to travel to Yerushalayim for the purpose of offering sacrifices in the בית המקדש.

לתחושת הצורך בו אף בראשי חודשים. אבל איחורה של תפיסה זו, לאחר שכבר נקבעה הלכה פסוקה על י"ח יום בלבד לאמירת ההלל, לא אפשר להחיל את ההלל בראשי חודשים אלא באופן חלקי ומדולג.

Translation: Based on this we can suggest that the origin of the custom in Babylonia to recite a modified form of Hallel on Rosh Chodesh was grounded on the following rationale for reciting Hallel: for as long as Hallel was viewed as an accompaniment to the public celebration of the holidays in the Beis Hamikdash, Hallel had no role to play on Rosh Chodesh. The requirement to travel to Yerushalayim and to celebrate the holiday in the Beis Hamikdash was not required for Rosh Chodesh. However, once Hallel began to be viewed-as we traced from the above cited Mishna-as a means of honoring and celebrating the holiday, which the Babylonian Talmud tied to the recital of the Mussaf sacrifices which embodied that celebration, the recital of Hallel then became an appropriate prayer to recite on Rosh Chodesh as well. Even though work is not significantly restricted on Rosh Chodesh, the Torah did provide that a Mussaf sacrifice be brought on Rosh Chodesh. Fasting and the delivery of eulogies were also prohibited on Rosh Chodesh. Add to that the fact that Rosh Chodesh was referred to as a holiday in the Torah, it became difficult to maintain that Rosh Chodesh was similar to every other day of the year. It was the later view of Hallel that led to the need to recite Hallel even on Rosh Chodesh. However, since the rule had already been established that Hallel was to be recited on only eighteen days a year, it was not possible to introduce the recital of Hallel as a practice on Rosh Chodesh without modifying its form.

This difference in practice between the Jews of Babylonia and the Jews of ארץ ישראל can be explained in the same manner as we have explained other differences between the two areas. The Jews of ארץ ישראל set as one of their goals the maintenance of as many practices that were performed in the בית המקדש as were possible. Since ההלל was not recited in the בית המקדש on ראש חודש, the Jews of ארץ ישראל did not recite ההלל on ראש חודש. Why did the Jews of ארץ ישראל want to maintain the practices of the בית המקדש? It was an expression of their Messianic longings. They viewed the destruction of the בית המקדש as the type of cataclysmic event that the Prophets had prophesized would take place before the coming of the משיח. They held the belief that if they demonstrated to the רבונו של עולם that the practices of the בית המקדש were very dear to them, they could convince the רבונו של עולם to hasten the coming of the משיח and the rebuilding of the בית המקדש. The Jews of Babylonia sensed that maintaining the practices of the בית המקדש as an expression of Messianic longing might encourage the rise of false Messiahs. That is why they preferred to create new practices and to discourage the maintenance of the practices followed in the בית המקדש.

4. Many explain the rise in interest in mysticism and the innovations that were introduced by the students of the אר"י as developing from a similar belief. The Spanish Inquisition was viewed as the kind of cataclysmic event that could be expected to precede the coming of the משיח. By intensifying their religious practices, the mystics hoped to hasten the coming of the משיח. A similar belief exists today concerning the two great Jewish events of the 20th Century, the Holocaust and the establishment of the State of Israel. Many view the Holocaust as the kind of cataclysmic event that could lead to the coming of the משיח. That may be why the Chief Rabbinate of Israel included the following phrase in the ראשית: תפלה למדינה, צמיחת גאולתינו, the initial sprouting of our redemption.

SUPPLEMENT

Eating Roasted Meat At The סדר

One of the major differences in practice between the Jews of ארץ ישראל and the Jews of Babylonia concerned the practice of eating roasted meet at the סדר. As we see from the following משנה, both practices initially received approval:

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף נג' עמ' א'—משנה. מקום שנהגו לאכול צלי בלילי פסחים – אוכלין, מקום שנהגו שלא לאכול – אין אוכלין.

Translation: MISHNAH. Where it is the custom to eat roasted meat on the night of Pesach, one may eat it; where it is the custom not to eat it, one may not eat it.

By the time of the גמרא, we begin to witness the Babylonian Sages pressuring the Jews who followed מנהג ארץ ישראל to abandon the practice of eating roasted meat at the סדר:

גמרא. אמר רב יהודה אמר רב: אסור לו לאדם שיאמר בשר זה לפסח הוא – מפני שנראה כמקדיש בהמתו, ואוכל קדשים בחוץ. אמר רב פפא: דוקא בשר, אבל חיטי – לא, דמינטר לפסחא קאמר. ובשר לא? – מיתיבי אמר רבי יוסי: תודום איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדיים מקולסין בלילי פסחים, שלחו לו: אלמלא תודום אתה – גזרנו עליך נדוי, שאתה מאכיל את ישראל קדשים בחוץ. קדשים סלקא דעתך? אלא אימא: קרוב להאכיל את ישראל קדשים בחוץ.

Translation: GEMARA. Rav Yehudah said in Rav's name: a man is forbidden to say, 'this meat shall be for Passover,' because it looks as though he is sanctifying his animal and eating sacred flesh outside of the Temple. Said Rav Papa: this applies only to meat, but not to wheat, because he means, it is to be guarded from fermenting for Passover. But not 'meat'? An objection is raised: Rabbi Yose said: Thaddeus of Rome accustomed the Roman Jews to eat helmeted goats on the nights of Passover. Thereupon the Sages sent a message to him: if you were not Thaddeus, we would proclaim a ban against you, because you cause Jews to eat sacred meat outside the temple. 'Sacred meat' — can you think so? — rather say, it is near to causing Jews eat sacred meat outside the Temple.

It is worth noting the fact that תודום, the Sage being criticized in the above excerpt, lived in Rome. We know that the Jews who lived in Rome at the time of the destruction of the Second Temple and later, followed מנהג ארץ ישראל. Until today, we find remnants of מנהג ארץ ישראל in נוסח רומא, the Roman Rite, particularly in the wording of their Friday night services in which the ברכות of שמע and the middle ברכה of עשרה⁵.

5. Examples of סידורים that follow the Roman Rite can be found at the Beurei Hatefila Institute website: www.beureihatefila.com.

Because many Jews who emigrated to Ashkenaz (the Rhineland) originated in Italy, we find that **נוסח אשכנז** influenced **מנהג ארץ ישראל**.

Evidence that the custom of eating only roasted meat at the **סדר** continued until 1200's in some Jewish communities, particularly in Egypt, was found in the wording of **הגדות** that were among the books discovered in a Geniza in the attic of a synagogue in Cairo in the late 1800's. The **הגדות** found in the Geniza opened with the three questions that were presented in the **תלמוד ירושלמי**:

תלמוד ירושלמי מסכת פסחים פרק י דף לז טור ב / מ"ד-מזגו לו כוס שני וכאן הבן שואל אם אין דעת בבן לשאול אביו מלמדו מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו מטבלין פעם אחת והלילה הזה שתי פעמים שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה והלילה הזה כולו מצה שבכל הלילות אנו אוכלין בשר עלי שלוק ומבושל והלילה הזה כולו עלי.

Translation: Why is this night of Passover different than all other nights. On all other nights we dip some food only once while on this night we dip some food twice. On all other nights we eat leavened and unleavened bread while on this night we eat only unleavened bread. On all other nights we may meat that is roasted, boiled or cooked while on this night, we eat only meat that has been roasted.

The questions presented in the Jerusalem Talmud differ significantly from the questions that appear in the Babylonian Talmud. The Jerusalem Talmud provides for three questions and not four questions. The Jerusalem Talmud omits the question concerning **מרור**, the bitter herbs, and the question that concerns sitting in a reclined position. In their place, the Jerusalem Talmud includes a question concerning the means of preparing the meat.

Many make the mistake of explaining that the questions that appear in the Jerusalem Talmud represent the questions that were asked when a **סדר** took place while the **בית המקדש** stood. What they fail to recognize is that the Jerusalem Talmud is presenting **מנהג ארץ ישראל** which was to eat only roasted meat at the **סדר**.

This difference of opinion is a further example of a practice that existed while the **בית המקדש** stood which the Jews of **ארץ ישראל** wanted to continue as a demonstration to G-d that they were ready for G-d to cause the coming of the **משיח** and the rebuilding of the **בית המקדש**.